

РЕШЕНИЕ

№ 24087

гр. София, 15.06.2026 г.

В ИМЕТО НА НАРОДА

АДМИНИСТРАТИВЕН СЪД - СОФИЯ-ГРАД, Трето отделение 36 състав, в
публично заседание на 19.03.2026 г. в следния състав:

СЪДИЯ: Наташа Николова

при участието на секретаря Виктория Вълчанова, като разгледа дело номер **4573** по описа за **2025** година докладвано от съдията, и за да се произнесе взе предвид следното:

Производството е по реда на чл. 145 и следващите от АПК, във връзка с чл. 27, ал. 1 от Закона за управление на средствата от Европейските фондове при споделено управление (ЗУСЕФСУ).

Образувано е по депозирана жалба на Изпълнителна агенция по околна среда (ИАОС), ЕИК[ЕИК], представлявана от изпълнителен директор Р. К. - Б. срещу Решение № N-71 от 10.04.2025 г. на ръководителя на Управляващия орган на Оперативна програма „Околна среда 2021 г. -2027 г.“ (РУО на ОПОС) към МОСВ за определяне на финансова корекция в размер на 5% от стойността на засегнатите от нарушението и признати от УО на ОПОС за допустими за финансиране по ОПОС 2021 г. - 2027г. разходи, представляващи средства от Европейските фондове при споделено управление, по договор с № 4627/22.08.2024 г. сключен с изпълнител „Метро Експерт“ ЕООД на стойност 617 878 лв. без ДДС, по проведена обществена поръчка с предмет: „Доставка, инсталация и конфигурация на хардуер и/или софтуер с цел покриване на изискванията за мрежова и информационна сигурност на Националната система за мониторинг на качеството на атмосферния въздух в реално време (НСМКАВРВ)“.

Жалбоподателят счита решението на РУО на ПОС за незаконосъобразно, необосновано и недоказано. Изложено е, че възложителят е изискал участниците да имат специфичен оборот през последните три приключили- финансови години, който е в размер идентичен на стойността на обществената поръчка. Възложителят е приложил правото си за оперативна самостоятелност и е определил-изискванията си към експертите, съобразявайки се с предмета и сложността на обществената поръчка. Също така се поддържа становище, че неблагоприятният резултат от предлагания от органа подход е некачествено изпълнение на проекта, което е недопустимо с оглед

неговата важност и обществено значение. Със своята сложност и комплексност проектът предполага въведени изисквания към експертния състав, за да се сведе до минимум вероятността от неточно или непълно изпълнение на проекта. На следващо място се твърди, че не е налице разубеждаващ ефект към потенциалните участници и изискванията към тях и няма дискриминационен характер. Моли се съда да отмени решението на РУО, както и да бъдат присъдени направените разноски по делото вкл. и за юрисконсултско възнаграждение.

В съдебно заседание жалбоподателят „Изпълнителна агенция по околна среда“, редовно уведомен, се представлява от юр. К. И., който поддържа жалбата по изложените в нея съображения. Моли съда да я уважи и да отмени решението като незаконосъобразно. Претендира юрисконсултско възнаграждение и оспорва искането за разноски на ответника.

Ответникът - Ръководителят на УО на Оперативна програма „Околна среда 2021-2027г.“ към МОСВ, редовно призован, не изпраща представител. Депозирана е молба от ответника от 18.03.2026 г., с която моли да се даде ход на делото, заявява, че оспорва жалбата, няма искания и изразява становище по същество. Претендира разноски и прави възражение за прекомерност на претендираните от жалбоподателя разноски.

Софийска градска прокуратура редовно уведомена, не изпраща представител, не взема становище по основателността на жалбата.

Административен съд София-град, след като обсъди доводите на страните, прецени представените по делото доказателства поотделно и в тяхната съвкупност и извърши проверка на оспорения акт в съответствие с разпоредбата на чл. 168 от АПК, за да се произнесе, съобрази следното от фактическа страна:

Изпълнителна агенция по околна среда е бенефициент по административен договор за предоставяне на безвъзмездна финансова помощ по Оперативна програма „Околна среда“ 2021-2027 № Д-34-52/09.05.2024 г., за изпълнение на проект В.-5.005- 0001 - „Подобряване мониторинга на качеството на атмосферния въздух на национално ниво“. В изпълнение на договора бенефициентът е открил процедура по обществена поръчка с предмет „Доставка, инсталация и конфигурация на хардуер и/или софтуер с цел покриване на изискванията за мрежова и информационна сигурност на Националната система за мониторинг на качеството на атмосферния въздух в реално време (НСМКАВРВ)“. По проведената обществена поръчка е сключен договор № 4627/22.08.2024 г. с „Метро Експерт“ ЕООД на стойност 617 878 лв. без ДДС. Във връзка с постъпил сигнал за нередност № 129 регистриран в Регистъра на сигналите за нередности по Оперативна програма „Околна среда 2021 г. - 2027 г.“, УО на ПОС е започнал проверка по случая. Бенефициентът е уведомен с писмо с изх. № 12-00-166/25.02.2025 г. на УО на ПОС, съгласно чл. 73, ал. 2 от ЗУСЕФСУ за вида на констатираното нарушение при осъществяване контрол за законосъобразност на горепосочената обществена поръчка и сключеният в резултат на нея договор, както и за размера на финансовата корекция, като му е дадена възможност да се запознае с констатацията и в случай, че има възражения, да ги изложи писмено, като ги подкрепи с доказателства в двуседмичен срок, считано от датата на получаване на цитираното писмо.

Съгласно горепосоченото писмо са установени нарушения с финансов ефект, изразяващи се в следното:

1. Нарушение на чл. 61, ал. 1, т. 1, във връзка с чл. 59, ал. 2, изр. второ и чл. 2, ал. 2 от ЗОП, изразяващо се в залагане на несъобразен с обема на поръчката критерий за подбор за минимален оборот в сферата, попадаща в обхвата на поръчката;
- 2.1 Нарушение на чл. 59, ал. 2, изр. второ и чл. 2, ал. 2 от ЗОП при заложените критерии за подбор по отношение на експертите, които оказват ограничаващ участието ефект и налагат прекомерна административна тежест за икономическите оператори;

2.2 Нарушение на чл. 59, ал. 2, изр. първо от ЗОП, във вр. с чл. 63, ал. 1, т. 5 и чл. 2, ал. 2 от ЗОП, при което възложителят незаконосъобразно е ограничил наличието на специфичен опит на експертите в проект, сходен с предмета на поръчката, като е заложил времеви период от три години:

2.3 Нарушение на чл. 2, ал. 2 от ЗОП, изразяващо се в поставяне на критерий за подбор за сертификат/удостоверение за координатор по БЗР съгласно Наредба № 2/22.03.2004 г, без възможност за деклариране на еквивалентен документ;

3. Нарушение на чл. 112, ал. 1, т. 2 от ЗОП във връзка с чл. 64, ал. 1, т. 6 от ЗОП, изразяващо се в липса на документи, които доказват наличието на професионален и специфичен опит за декларираните експерти.

В срока, предоставен с писмо изх. № 12-00-166/25.02.2025 г. на УО на ПОС, в съответствие с чл. 73, ал. 2 от ЗУСЕФСУ е депозирано възражение от бенефициента с изх. № 582/11.03.2025 г., с твърдения за липса на извършени нарушения, респективно нередности, които са приети за неоснователни и е издадено процесното решение.

С оспореното Решение № N-71 от 10.04.2025 г. на Ръководителя на Управляващия орган на Оперативна програма „Околна среда 2021 г. – 2027 г.“ са установени, извършени следните нарушения: 1. Нарушение на чл. 61, ал. 1, т. 1, във връзка с чл. 59, ал. 2, изр. второ и чл. 2, ал. 2 от ЗОП; 2.1. Нарушение на чл. 59, ал. 2, изр. второ и чл. 2, ал. 2 от ЗОП; 2.2. Нарушение на чл. 59, ал. 2, изр. първо от ЗОП, във вр. с чл. 63, ал. 1, т. 5 и чл. 2, ал. 2 от ЗОП; 2.3. Нарушение на чл. 2, ал. 2 от ЗОП.

По т. 1 е посочено, че съгласно Обявлението за поръчка и документацията за участие, възложителят е заложил следния критерий за подбор за икономическо и финансово състояние: „Изисква се участникът в процедурата през последните 3 (три) приключили финансови години да е реализирал минимален оборот от дейност, сходна с предмета на поръчката в размер не по-малко от 750 000 лв. Под „дейност сходна с предмета на поръчката“ се разбира: доставка на системен и потребителски софтуер. внедряване на мрежово комуникационно оборудване и системи, и внедряване на системи за контрол на достъпа, с цел покриване на изискванията за мрежова и информационна сигурност. Изискуемият оборот може да е натрупан при реализацията на една или повече от описаните дейности чрез един или повече изпълнени договори/ проекти. За участник, който е чуждестранно лице, оборотът ще се изчисли по официалния курс на БНБ за съответната валута в лева към датата на подаване на офертата. Прието е, че в случая определеният специфичен оборот надхвърля значително прогнозната стойност на поръчката и това обективно го прави несъответен. Нито предметът на поръчката, нито нейният обем и сложност разкриват нещо специфично, което да обоснове определения размер на искания оборот. Това прави така определения размер на оборота в нарушение на чл. 59, ал. 2 във вр. с чл. 2, ал. 2 от ЗОП.

По т. 2.1, относно нарушение на чл. 59, ал. 2, изр. второ и чл. 2, ал. 2 от ЗОП, като УО на ПОС счита, че така заложеният критерий за подбор по отношение на експертите оказва ограничаващ участието ефект и налага прекомерна административна тежест за икономическите оператори. Видимо от Обявлението за поръчка, възложителят е изискал участниците да притежават внедрена система за управление на качеството по стандарта ISO 9001:2015 и система за управление на сигурността на информацията по стандарта ISO 27001:2013 или еквивалентни, издадени от акредитирани лица в областта на внедряване на информационни системи. От друга страна, наличието на същите сертификати е изискано и от ръководителя на проекта, в качеството му на физическо лице. Никъде в документацията на обществената поръчка обаче не са описани такива специфични дейности, които ръководителят на проекта ще осъществява и които обуславят

изискването на персонални сертификати. Прието е, че така заложеният критерий за подбор не съответства на сложността на поръчката и оказва ограничаващ участието ефект.

По т. 2.2. относно нарушение на чл. 59, ал. 2, изр. първо от ЗОИ, във вр. с чл. 63, ал. 1, т. 5 и чл. 2, ал. 2 от ЗОП. В документацията, възложителят е изискал наличие на двама експерти - инженери, които да притежават специфичен професионален опит: участие в изпълнение минимум на един проект, сходен с предмета на поръчката, в последните 3 години в областта на информационните технологии и информационната сигурност. УО на ПОС счита, че възложителят незаконосъобразно е ограничил наличието на специфичен опит на експертите в проект, сходен с предмета на поръчката, като е заложил времеви период от три години. В случая, възложителят е използвал критерий за подбор, който не кореспондира на установеното в чл. 63, ал. 1, т. 5 от ЗОП, като по този начин значително е ограничил кръга от експерти, имащи право да участват в настоящата процедура. Наличието на придобит специфичен опит на експертите в сходна дейност съгласно разпоредбите на българското законодателство не следва да бъде ограничаван за конкретен период от време.

По т. 2.3., относно нарушение на чл. 2, ал. 2 от ЗОП, е прието, че възложителят е заложил изискване за наличие на Експерт: Координатор по безопасност и здраве със Специфичен професионален опит: да притежава сертификат/удостоверение за координатор по БЗР съгласно Наредба № 2/22.03.2004 г. В случая, възложителят не е предоставил възможност за представяне на еквивалентен документ за чуждестранните икономически оператори. Доколкото участниците са длъжни да декларират съответствие с поставените критерии за подбор към етапа на подаване на офертите, за да бъдат допуснати до последващ етап на обществената поръчка, то за потенциалните чуждестранни участници възниква допълнителна и неоправдана административна тежест да се сдобият с валиден сертификат за координатор по БЗР съгласно Наредба № 2/22.03.2004 г. към момента на подаване на офертите, без да имат сигурност, че ще бъдат определени за изпълнители. Формулирано по този начин изискването оказва възпиращ участието ефект към потенциалните чуждестранни участници.

УО на ПОС е оттеглил констатацията си по т. 3 за нарушение на чл. 112, ал. 1, т. 2 от ЗОП във връзка с чл. 64, ал. 1, т. 6 от ЗОП, като счита за отпаднали основанията за налагане на финансова корекция в размер на 25 % по т. 14 от Приложение № 1 към чл. 2, ал. 1 от Наредбата за посочване на нередности по Договор № 4627/22.08.2024 г., с „Метро Експерт“ ЕООД на стойност 617 878 лв. без ДДС.

В заключение, УО на ПОС счита, че констатираните нарушения по точки 1, 2.1, 2.2 и 2.3, дават основание да се приеме за изпълнен фактическият състав на чл. 70, ад. 1, т. 9 от ЗУСЕФСУ, съгласно който финансова корекция се налага за нередност/и, съставляваща/и нарушение на приложимото право на ЕС и/или българското законодателство, извършено чрез действие или бездействие от страна на бенефициента, което има или би имало за последица, нанасянето на вреда на средства от ЕФСУ. В съответствие с чл. 7 от Наредбата за посочване на нередности, е определена една корекция за всички нарушения засягащи едни и същи допустими разходи, чийто размер е равен на най-високия процент приложен за всяко от тях. Поради това в съответствие с т.11 буква „б“ от Приложение № 1 към чл. 2, ал. 1 от Наредбата е определена корекция за всички нарушения в размер на 5 % по Договор № 4627/22.08.2024 г. с „Метро Експерт“ ЕООД на стойност 617 878 лв. без ДДС.

В хода на съдебното производство е приета административната преписка.

При така установената фактическа обстановка, съдът намира от правна страна следното:

Жалбата е подадена от лице с правен интерес от оспорването, срещу акт, за който изрично е предвидено в чл. 73, ал. 4 от ЗУСЕФСУ, че подлежи на обжалване пред съда, в преклузивния 14-

дневен срок по чл. 149, ал.1 от АПК, поради което същата е процесуално допустима.

Разгледана по същество, жалбата е основателна.

Съобразно разпоредбата на чл. 73, ал. 4 от ЗУСЕФСУ решението, с което се определят финансови корекции, може да се оспорва пред съд по реда на Административнопроцесуалния кодекс, като при съдебното оспорване се прилагат съответно разпоредбите на чл. 27, ал. 2 и ал. 3 и ал. 5 и 6 от закона.

Оспореният акт е издаден от компетентен орган. Съгласно чл. 9, ал. 5 от ЗУСЕФСУ ръководителят на управляващия орган е ръководителят на администрацията или организацията, в чиято структура се намира управляващия орган или оправомощено от него лице. А съгласно нормата на чл. 5 от Устройствения правилник на Министерството на околната среда и водите, министърът или оправомощено от него длъжностно лице управлява програми и проекти в сферата на своята компетентност, финансирани от фондове и други финансови инструменти на Европейския съюз, както и от други международни финансови институции и донори, и осигурява ефикасното и правомерното управление на тези програми и проекти. В случая решението е издадено от министъра на околната среда и водите и ръководител на УО на ОПОС, с оглед на което съдът приема процесното решение за издадено от компетентен орган.

В производството по издаване на акта не са допуснати съществени процесуални нарушения. При издаването му са спазени изискванията на чл. 73, ал. 1 и ал. 3 от ЗУСЕФСУ. Административният орган е изложил установените факти и обстоятелства и е обосновал в достатъчна степен направените от него изводи, позволяващи еднозначно да се изведе волята му за издаване на акт с посоченото съдържание. Законодателят в чл. 73, ал. 2 и ал. 3 от ЗУСЕФСУ е уредил процедура по определяне на финансовата корекция по основание и размер. Преди издаването на решението по ал. 1, управляващият орган трябва да осигури възможност бенефициентът да представи в разумен срок, който не може да бъде по-кратък от две седмици, своите писмени възражения по основателността и размера на финансовата корекция и при необходимост да приложи доказателства. Решението по ал. 1 се издава в едномесечен срок от представянето на възраженията по ал. 2, като в неговите мотиви се обсъждат представените от бенефициента доказателства и направените от него възражения. Предвид изложеното съдът приема, че от формална страна актът съдържа фактически и правни основания с оглед на изискванията на чл. 59, ал. 2, т. 4 от АПК.

По отношение прилагането на материалния закон:

Не е спорно по делото, че жалбоподателят е икономически оператор, участващ в прилагането на европейските структурни и инвестиционни фондове. Спорът е концентриран върху отговор на въпроса дали са вторият и третият елемент от фактическия състав на нередността по констатираните нарушения по точки 1, 2.1, 2.2 и 2.3.

По отношение на първото констатирано нарушение, а именно нарушение на чл. 61, ал. 1, т. 1, във връзка с чл. 59, ал. 2, изр. второ и чл. 2, ал. 2 от ЗОП, изразяващо се в залагане на несъобразен с обема на поръчката критерий за подбор за минимален оборот в сферата, попадаща в обхвата на поръчката, съдът съобрази следното:

В съответствие с чл. 59, ал. 2 ЗОП, възложителите могат да използват спрямо кандидатите или участниците само критериите за подбор по закона, които са необходими за установяване на възможността им да изпълнят поръчката. Поставените критерии трябва да са съобразени с предмета, стойността, обема и сложността на поръчката.

Съгласно разпоредбата на чл. 61, ал. 1 ЗОП, по отношение на икономическото и финансовото състояние на участниците възложителите могат да поставят едно или повече от следните изисквания: 1.) за последните три приключили финансови години да са реализирали минимален общ оборот, включително минимален оборот в сферата, попадаща в обхвата на поръчката,

изчислен на база годишните обороти; 2.) да имат застраховка „Професионална отговорност“, когато такава изискване произтича от нормативен акт; 3.) да са постигнали положително съотношение между определени активи и пасиви. Нормата на чл. 61, ал. 2 ЗОП разпорежда изисквания от възложителите минимален общ оборот по ал. 1, т. 1 да е съобразен със стойността, обема и срока за изпълнение на обществената поръчка, като същият не може да надхвърля двукратния размер на нейната прогнозна стойност, освен ако това не е обосновано с естеството на строителството, услугите или доставките. В случай, че възложителят изисква оборот, който надхвърля максимално допустимия, той мотивира това в обявлението.

В съответствие с § 2, т. 66 и т. 67 ЗОП „годишен общ оборот“ е сумата от нетните приходи от продажби по смисъла на Закона за счетоводството, а „оборот в сферата, попадаща в обхвата на поръчката“ е сума, равна на частта от нетните приходи от продажби, реализирана от дейност, попадащи в обхвата на обществената поръчка. В обявлението за поръчка и документацията за участие, възложителят е заложил следния критерий за подбор за икономическо и финансово състояние: „Изисква се участникът в процедурата през последните 3 приключили финансови години да е реализирал минимален оборот от дейност, сходна с предмета на поръчката в размер не по-малко от 750 000 лв.“. Стойността на обществена поръчка, с оглед на посоченото в решението за откриването ѝ е 628 000 лв. без ДДС. Изискването за оборот е за доставка на системен и потребителски софтуер, внедряване на мрежово комуникационно оборудване и системи, и внедряване на системи за контрол на достъпа, с цел покриване на изискванията за мрежова и информационна сигурност.

Не се споделят мотивите на органа, че доколкото в заложените критерии за подбор е записано, участникът да е реализирал минимален оборот от дейност, сходна с предмета на поръчката в размер не по-малко от 750 000 лв., без да е дефинирано, че сумата включва ДДС, то не може да бъде презумирано по еднакъв начин от всички участници, че сумата е с включен данък, както твърди бенефициентът. Стойностите в ГФО на икономическите оператори са с вкл. ДДС, поради което на практика възложителят е изискал участниците да имат специфичен оборот през последните три приключили финансови години, който е в размер идентичен на стойността на обществената поръчка. Размерът на минималния оборот в случая е с 3 600 лв. по-нисък от прогнозната стойност от 750 000 лв. с вкл. ДДС, поради което съдът намира, че няма ограничително условие по смисъла на чл. 2, ал. 2 от ЗОП и не нарушава разпоредбите на чл. 61, ал. 2. Видно от горното, не са приложими и разпоредбите на чл. 61, ал. 2, предложение трето.

С оглед горното съдът приема за необосновано и недоказано визираното в решението нарушение на чл. 61, ал. 1, т. 1, във връзка с чл. 59, ал. 2, изр. второ и чл. 2, ал. 2 от ЗОП.

Относно второто твърдяно нарушение – т. 2.1. нарушение на чл. 59, ал. 2, изр. второ и чл. 2, ал. 2 от ЗОП, че са заложили критерии за подбор по отношение на експертите, които оказват ограничаващ участието ефект и налагат прекомерна административна тежест за икономическите оператори, съдът съобрази следното:

Съгласно нормата на чл. 2, ал. 1 от ЗОП обществените поръчки се възлагат в съответствие с принципите на Договора за функционирането на Европейския съюз (ДФЕС) и по-специално тези за свободно движение на стоки, свобода на установяване и свобода на предоставяне на услуги и взаимно признаване, както и с произтичащите от тях принципи на: 1. равнопоставеност и недопускане на дискриминация; 2. свободна конкуренция; 3. пропорционалност и 4. публичност и прозрачност.

Разпоредбата на чл. 2, ал. 2 от ЗОП забранява на възложителите при възлагането на обществени поръчки да ограничават конкуренцията, чрез включване на условия или изисквания, които дават необосновано предимство или необосновано ограничават участието на стопански субекти в обществените поръчки и които не са съобразени с предмета, стойността, сложността, количеството или обема на обществената поръчка. Според чл. 59, ал. 2 от ЗОП, възложителите могат да използват спрямо кандидатите или участниците само критериите за подбор по този закон, които са необходими за установяване на възможността им да изпълнят поръчката. Поставените критерии трябва да са съобразени с предмета, стойността, обема и сложността на

поръчката, а съгласно нормата на чл. 59, ал. 1 от ЗОП, поставените изисквания следва да са не само относими, а необходими за изпълнение на поръчката.

Следователно, дали включването на спорното изискване за кумулативност представлява нарушение на посочените разпоредби ще зависи на първо място от това доколко то е свързано с предмета на поръчката, на второ място – дали то е необходимо за установяване възможността на кандидатите да я изпълнят и на трето – дали се явява обосновано и пропорционално с оглед предмета на поръчката. В този смисъл е т. 1 от диспозитива на решение от 31.03.2022 г. по дело C-195/21, в което СЕС приема, че чл.58 параграф 1 и параграф 4 от Директива 2014/24/ЕС на Европейския парламент и на Съвета от 26 февруари 2014 година за обществените поръчки трябва да се тълкува в смисъл, че допуска възможността в рамките на процедура за възлагане на обществена поръчка възлагащият орган да наложи като критерии за подбор, свързани с техническите и професионалните способности на икономическите оператори, изисквания, които са по-стриктни от минималните изисквания, поставени от националната правна уредба, стига такива изисквания да са необходими, за да се гарантира, че кандидатът или оферентът има техническите и професионалните способности да изпълни възлаганата поръчка, да са свързани с предмета на поръчката и да са пропорционални на този предмет. В т. 48 от мотивите към решението се приема, че в съответствие с чл. 58, параграф 1, втора алинея от тази директива възлагащият орган може да налага на икономическите оператори като изисквания за участие само критериите, посочени в чл. 58 параграфи 2, 3 и 4 от Директивата, отнасящи се съответно до годността за упражняване на професионалната дейност, до икономическото и финансовото състояние, както и до техническите и професионалните способности. По-нататък посочените изисквания трябва да са ограничени само до тези, които са необходими, за да се гарантира, че кандидатът или оферентът има както правните и финансовите възможности, така и техническите и професионалните способности да изпълни възлаганата поръчка. Освен това всички тези изисквания трябва да са пропорционални на предмета на поръчката и да са свързани с него. В т. 50 от изрично се приема, че възлагащият орган е в състояние най-добре да прецени собствените си нужди, поради което законодателят на Съюза му е предоставил широко право на преценка при определянето на критериите за подбор, както личи по-специално от многократната употреба на глагола „мога“ в чл. 58 от Директива 58 2014/24. Така, в съответствие с параграф 1 на този член, възлагащият орган разполага с известна свобода, за да определи кои изисквания за участие в процедура за възлагане на поръчка счита за пропорционални на предмета на поръчката и свързани с него, и за необходими, за да се гарантира, че кандидатът или оферентът има както правните и финансовите възможности, така и техническите и професионалните способности да изпълни възлаганата поръчка. По-конкретно съгласно параграф 4 от посечения член възлагащият орган преценява свободно изискванията за участие, които от негова гледна точка са необходими, за да се гарантира по-специално изпълнението на поръчката със стандарт за качество, който той счита за подходящ.

В изпълнение на обществената поръчка следва да се осъществят редица технически дейности, както и да бъде изготвена и документация по информационна, сигурност включваща политики и процеси, разработени в унисон с нуждите на възложителя по отношение на информационната сигурност, то изискването изпълнителя да притежава внедрена система за управление на качеството съгласно стандарта ISO 9001:2015 и система за управление на сигурността на информацията по стандарт ISO 2700100:2013 или еквивалентни са надеждна гаранция за качество. Възложителят е поставил изисквания за доказване на специфичен опит към експерта, осигуряващ качеството на информационната сигурност и ръководителя на проекта с оглед спецификата на обществената поръчка, а именно: изграждане на мениджмънт система, инсталация и конфигурация на защитни стени, инсталация и конфигурация на контролери и четци, инсталация и конфигурация на централизиран софтуер за управление на контрол на достъпа и изпълнение на дейностите обвързани с изготвяне на политики и процеси в унисон с нуждите по отношение на информационната сигурност. За да се докаже наличието на специфичен опит възложителят е поставил изискване да се представят сертификати

удостоверяващи, че въпросните експерти са преминали обучение по ISO 9001:2015 и ISO 27001:2013 или еквивалентни. Възложителят е счел за необходимо това изискване да се отнесе не само към експерта осигуряващ качеството на информационната сигурност, но и към ръководителя на проекта, който изпълнява ръководна, контролираща и координираща функция. Ръководителят на проекта отговаря за цялостното изпълнение на дейностите обект на обществената поръчка и предава към възложителя изпълнените задачи в срок, изискващият се обем и качество, което би могло да се осъществи при наличие на изискващата се специфичната компетентност и преминати обучения по цитираните по-горе стандарти за качество. УО на ПОС счита, че така заложеният критерий за подбор по отношение на експертите оказва ограничаващ участието ефект и налага прекомерна административна тежест за икономическите оператори.

Съдът намира, че изискването ръководителя на проекта да притежава сертификати по ISO 9001:2015 и ISO 27001:2013 не е допълнителна административна тежест за участниците, с оглед спецификата на обществената поръчка и изискващата се специфична компетентност, тъй като на практика ръководителя има контролираща и координираща функция и неговата компетентност е гаранция за изпълнението на предмета на договора. Възложителя напълно обосновано се е възползвал от възможността дадена в чл. 59, ал. 2 от ЗОП, а именно „Възложителите могат да използват спрямо кандидатите или участниците само критерии за подбор по този закон, които са необходими за установяване на възможността им да изпълнят поръчката“ именно като е поставил критерии за подбор към експертите даващи му увереност, че избраните изпълнители имат възможността да изпълнят поръчката.

Предмет на процесната обществена поръчка е „Доставка, инсталация и конфигурация на хардуер и/или софтуер с цел покриване на изискванията за мрежова и информационна сигурност на Националната система за мониторинг на качеството на атмосферния въздух в реално време (НСМКАВРВ)“, и с оглед сложността и на обществената поръчка, както и с нейния обхват, подробно очертан в техническата ѝ спецификация, приложена по делото, настоящата инстанция счита, че изискването посочено от възложителя не ограничава конкуренцията и е обосновано от предмета, сложността и спецификата на поръчката, поради което кореспондира с въведените в чл. 2, ал. 2 и чл. 59, ал. 2 от ЗОП законови изисквания.

Относно нарушението по т. 2.2 нарушение на чл. 59, ал. 2, изр. първо от ЗОП, във вр. с чл. 63, ал. 1, т. 5 и чл. 2, ал. 2 от ЗОП, при което възложителят незаконосъобразно е ограничил наличието на специфичен опит на експертите в проект, сходен с предмета на поръчката, като е заложил времеви период от три години, следва да се посочи:

Възложителят е изискал наличие на двама експерти - инженери, които да притежават специфичен професионален опит: участие в изпълнение минимум на един проект, сходен с предмета на поръчката, в последните 3 години в областта на информационните технологии и информационната сигурност. УО на ПОС счита, че възложителят незаконосъобразно е ограничил наличието на специфичен опит на експертите в проект, сходен с предмета на поръчката, като е заложил времеви период от три години.

Както се посочи и по-горе в решението нормата на чл. 2, ал. 2 ЗОП съдържа забрана при възлагането на обществени поръчки възложителите да ограничават конкуренцията чрез включване на условия или изисквания, които дават необосновано предимство или необосновано ограничават участието на стопански субекти в обществените поръчки и които не са съобразени с предмета, стойността, сложността, количеството или обема на обществената поръчка.

Дейностите, заложи за осъществяване от ключовите експерти, вкл. и ръководителя на екипа, могат да бъдат осъществени от лица с висше образование в някое от посочените направления, които имат необходимия както общ професионален опит, така и специфичен такъв, свързан с комплексния предмет на поръчката. Целта на поръчката е подобряване на мрежовата и информационна сигурност и устойчивост при кибератаки и киберинциденти на информационната и комуникационна инфраструктура на Националната система за мониторинг качеството на атмосферния въздух в реално време (НСМКАВРВ) чрез: Привеждане в действие на най-добрите съвременни практики за информационна сигурност в съответствие с европейски и национални

стандарти, директиви и разпоредби за осигуряване и подобряване на сигурността и надеждността на НСМКАВРВ;- Създаване на необходимите документи и регистри, които да удостоверяват достъпа на служители и външни лица до инфраструктурата на Изпълнителната агенция по околна среда (ИАОС); - Създаване на необходимата организация за наблюдение и поддържане на системата.

Съдът приема за обосновани доводите на жалбоподателя относно времевия период от три години, посочен в критериите за подбор, и това, че е във връзка с влизане в сила на Директива (ЕС) 2022/2555 на Европейския парламент и на Съвета от 14 декември 2022 година относно мерки за високо общо ниво на киберсигурност в Съюза, за изменение на Регламент (ЕС) № 910/2014 и Директива (ЕС) 2018/1972 и за отмяна на Директива (ЕС) 2016/1148 (Директива МИС 2). В Директивата са завишени изискванията за мрежова и информационна сигурност, поради което обосновано са завишени и критериите за подбор.

Следва да се съобрази комплексността, стойността и сложността на обществената поръчка. Не може да се приеме, че процесният критерий за подбор с опит е завишен, тъй като съобразно т. 58 от решение на Съда на ЕС от 31 март 2022 година по дело № C-195/21 и нормата на чл. 58, параграфи 1 и 4 от Директива 2014/24 допуска възможността в рамките на процедурата за възлагане на обществена поръчка възлагащият орган да наложи като критерии за подбор, свързани с техническите и професионалните способности на икономическите оператори изисквания, които са по-стриктни от минималните, поставени в националната правна уредба, стига такива изисквания да са необходими, за да се гарантира, че кандидатът има технически и професионални способности да изпълни възлаганата поръчка, да са свързани с предмета на поръчката и да са пропорционални, а за съда, такива са необходими в процесният случай с оглед на сложният и специфичният предмет и се изисква и специфичен стандарт при изпълнение на дейностите по поръчката.

С оглед изложеното, съдът приема за необосновано и недоказано визираното в решението нарушение на чл. 59, ал. 2, изр. първо от ЗОП, във вр. с чл. 63, ал. 1, т. 5 и чл. 2, ал. 2 от ЗОП.

Относно нарушението по т. 2.3 - нарушение на чл. 2, ал. 2 от ЗОП, изразяващо се в поставяне на критерий за подбор за сертификат/удостоверение за координатор по БЗР съгласно Наредба № 2/22.03.2004 г., без възможност за деклариране на еквивалентен документ, съдът намира следното:

УО е установил, че в обявлението и документацията за поръчката е поставено изискване координатор по безопасност и здраве със Специфичен професионален опит: да притежава сертификат/удостоверение за координатор по БЗР съгласно Наредба № 2/22.03.2004 г. Съдът намира за неправилни изводите на административния орган, че тези изисквания са ограничителни спрямо за потенциалните чуждестранни участници.

Органът е посочил в решението, че в представеното възражение бенефициентът посочва, че УО на ПОС сам е отбелязал в своето писмо (Изх. № 12-00-166/25.02.2025 г.), че съгласно българското законодателство, за упражняване функциите на Координатор по безопасност и здраве е необходимо съответния експерт да притежава сертификат/удостоверение съгласно Наредба № 2/22.03.2004 г. за минималните изисквания за здравословни и безопасни условия на труд при извършване на строителни и монтажни работи. Според бенефициента на практика това означава, че позоваване на еквивалентен документ е нерелевантно съгласно изискванията на законодателството в Република България. Органът се е съгласил, но твърди, че изискването следва да е заложено към участника, определен за изпълнител, а не момента на подаване на оферти.

Настоящата съдебна инстанция намира този извод за неправилен, понеже съгласно българското законодателство, изискването следва да е валидно за всички участници, като предпоставка за участие в процедурата, а не само към определения за изпълнител участник. Поради това съдът намира, че необосновано административният орган в оспореното решение е приел, че поставеното от възложителя изискване се явява ограничително - в нарушение на чл. 2, ал. 2 ЗОП и на принципите за равнопоставеност и недопускане на дискриминация и свободна конкуренция.

В случая изводите на РУО не се обосновават с някакъв конкретен технически или функционален анализ на предмета на поръчката, нито с оценка на спецификата на Националната система за мониторинг на качеството на атмосферния въздух. Преценката относно необходимото ниво на експертиза и професионален капацитет принадлежи преди всичко на възложителя, който носи отговорност за функционирането, надеждността и устойчивостта на системата след внедряването ѝ. Касае се за система, която обработва и предава в реално време данни, свързани с мониторинга на качеството на атмосферния въздух, поради което надеждността, непрекъсваемостта и устойчивостта на интеграционната среда имат съществено значение.

Съгласно развитите по-горе мотиви се налага извод за липсата на ограничителен критерий за подбор, а именно сертификат/удостоверение за координатор по БЗР съгласно Наредба № 2/22.03.2004г., без възможност за деклариране на еквивалентен документ, което от своя страна води до извод за липса на вмененото нарушение по чл. 2, ал. 2 от ЗОП.

При липсата на сочените от ответника нарушения е безпредметно да се обсъжда наличието на останалите предпоставки от състава на нередността, с оглед на което е наложена финансова корекция.

По изложените мотиви съдът намира жалбата на Изпълнителна агенция по околна среда за основателна, а обжалваното решение за определяне на финансова корекция за незаконосъобразно, като постановено в противоречие с материалноправните разпоредби на закона, поради което същото следва да бъде отменено.

По разноските в производството:

С оглед изхода на спора и предвид направеното искане и на основание чл. 143, ал. 1 от Административнопроцесуалния кодекс, в полза на жалбоподателя следва да бъде присъдено юрисконсултско възнаграждение, определено съобразно чл. 37 от Закона за правната помощ, вр. чл. 24 от Наредбата за заплащането на правната помощ, в размер на 100 евро, която сума съответства на фактическата и правна сложност на делото.

Водим от горното и на основание чл. 172, ал. 2 от АПК, чл.77 ГПК вр. чл.144 АПК Административен съд - София-град, Трето отделение, 36-ти състав,

РЕШИ:

ОТМЕНЯ по жалба на Изпълнителна агенция по околна среда (ИАОС), ЕИК[ЕИК], представлявана от изпълнителен директор Р. К. - Б., Решение № N-71 от 10.04.2025 г. на ръководителя на Управляващия орган на Оперативна програма „Околна среда 2021 г.-2027 г.“ (РУО на ОПОС) към МОСВ за определяне на финансова корекция в размер на 5% от стойността на засегнатите от нарушението и признати от УО на ОПОС за допустими за финансиране по ОПОС 2021 г. - 2027г. разходи, представляващи средства от Европейските фондове при споделено управление, по договор с № 4627/22.08.2024 г. сключен с изпълнител „Метро Експерт“ ЕООД на стойност 617 878 лв. без ДДС, по проведена обществена поръчка с предмет: „Доставка, инсталация и конфигурация на хардуер и/или софтуер с цел покриване на изискванията за мрежова и информационна сигурност на Националната система за мониторинг на качеството на атмосферния въздух в реално време (НСМКАВРВ)“.

ОСЪЖДА Министерството на околната среда и водите да заплати на Изпълнителна агенция по околна среда разноски по делото в размер на 100 /сто/ евро.

Решението подлежи на обжалване пред Върховен административен съд на Република България, в 14-дневен срок от получаването му.

СЪДИЯ:

